

Hanna Wróblewska

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 5030 posła Krzysztofa Piątkowskiego z 27 września 2024 roku w sprawie Muzeum Książki Artystycznej w Łodzi, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ad 1.

Na podstawie przeprowadzonych ekspertyz technicznych stanu budynku Willi H. Grohmana i całej instalacji elektrycznej, wykonanych przez uprawnione jednostki w 2023 roku, ówczesna dyrekcja Muzeum Książki Artystycznej wskazywała na konieczność wyłączenia budynku z użytkowania z powodu zagrożenia dla zdrowia i życia osób w nim przebywających. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego wydał zalecenia dla budynku, polegające na wykonaniu pogłębionej ekspertyzy technicznej wraz z dokumentacją techniczno-budowlaną, określającą w jednoznaczny sposób usunięcie nieprawidłowości, uzgodnione z Łódzkim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, obejmujące m.in.:

- zniszczoną i grożącą zawaleniem przegniłą konstrukcję dachu pokrytą gumową membraną. Dach jest obecnie niezabezpieczony pod względem p.poż i bhp, nie odprowadza dostatecznie wód opadowych, pogłębiając w ten sposób zagrzybienie i destrukcję murów zewnętrznych i wewnątrz oraz obiektów znajdujących się w budynku. Demontaż więźby umożliwi pełną kontrolę drewnianych stropów nad salami parteru z zabytkowym wystrojem;
- występujące w budynku spękania ścian przy kominie z dawnej kotłowni węglowej i kanałów z dawnej kuchni oraz pęknięcia murów nośnych w miejscu rozbudowy budynku. Pęknięcia są konsekwencją historycznej rozbudowy budynku i nierównomiernego osiadania podłoża. Podstawową przyczyną zawilgocenia jest awaria rur spustowych i niedrożność kanalizacji deszczowej oraz źle ukształtowany teren wokół budynku;
- niezwłoczne usunięcie w użytkowej piwnicy zagrzybionych tynków, osuszenie murów i wykonanie izolacji ścian zewnętrznych pionową i poziomą, wykonanie skutecznej wentylacji wewnątrz oraz zainstalowanie klimatyzacji.

Ponadto przeprowadzone badania i pomiary potwierdzają sygnalizowany zły stan techniczny instalacji elektrycznej w obiekcie oraz związane z tym zagrożenie porażeniem prądem osób oraz zagrożenie pożarem. Zły stan techniczny instalacji elektrycznej wynika m.in. z długiego czasu ich użytkowania i braku napraw. Występują: wybite bezpieczniki, wyrwane, uszkodzone, przestarzałe gniazda elektryczne, zepsute, wyrwane włączniki, zastosowanie nieprawidłowych przewodów elektrycznych, uszkodzenia przewodów elektrycznych, przepięcia, umiejscowienie kabli elektrycznych w niewłaściwym miejscu, nieprawidłowa moc przełączeniowa.

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

Ad 2.

Resort kultury w celu racjonalizacji i optymalizacji wydatkowania środków finansowych pochodzących z budżetu państwa dokonał przeglądu inwestycji finansowanych z budżetu państwa w części 24, uzyskując dzięki temu najlepsze efekty (tj. gospodarność) przy jednoczesnym zabezpieczeniu pełnej realizacji misji państwa w zakresie działu administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego. Ze względu na ograniczone możliwości finansowania inwestycji w latach następnych konieczne było zaniechanie niektórych inwestycji, w tym m.in. *Modernizacja Muzeum Książki Artystycznej wraz z zagospodarowaniem terenu oraz realizacją wystawy stałej*.

Inwestycja znajduje się obecnie na etapie ponownej analizy – w kontekście dyskusji na temat przyszłego modelu zarządzania instytucją.

Jednocześnie Muzeum może ubiegać się o środki na rewitalizację budynku m.in. w ramach Funduszy Europejskich.

Ad 3.

MKiDN posiada informację, że jeszcze w październiku br. na parterze budynku pozostawały zbiory książek i druków artystycznych, a w pomieszczeniach warsztatowych znajdowały się unikatowe stare maszyny i wyposażenie dawnych drukarni z dziedziny typografii, papiernictwa i introligatorstwa. W siedzibie przy ul. ks. bp. W. Tymienieckiego 24 prowadzone były w maju br. prace inwentaryzacyjne oraz przeglądy i konserwacje zgromadzonych maszyn i urządzeń.

Ad 4.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego jest na etapie prac nad projektem ustawy budżetowej na rok 2025. Środki na rewitalizację Willi Henryka Grohmana uzależnione są od programu działania oraz programu naprawczego dyrekcji Muzeum Książki Artystycznej.

Ad 5.

W związku z powzięciem informacji, że w budynku nieustannie prowadzona jest działalność programowa i przebywają w nim pracownicy Muzeum, ministerstwo w maju br. wystąpiło o przeprowadzenie pilnych kontroli do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi oraz Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi. Na skutek wystąpienia resortu ww. podmioty przekazały sprawę w celu podjęcia działań zgodnie z posiadanymi kompetencjami do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Łodzi i Zarządu Zieleni Miejskiej w Łodzi, a ponadto zawiadomiony został i podjął działania Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Ad 6.

Dokumenty sprawozdawcze za 2023 rok, jak również za I półrocze 2024 roku, składane na podstawie Zarządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie nadzoru i kontroli nad jednostkami objętymi częścią 24 budżetu państwa, Muzeum Książki Artystycznej złożyło nieterminowo. W toku sprawozdawczości z wydatkowania środków pochodzących z budżetu państwa jednostce została przypisana kwota w wysokości 54.837,72 zł do zwrotu (środki finansowe pobrane w ramach dotacji celowej w 2023 roku zostały częściowo wykorzystane niezgodnie z zakresem rzeczowo-finansowym ujętym w umowie o dofinansowanie). Ponadto sprawozdanie finansowe za 2023 rok wraz z opinią biegłego zostało złożone także po terminie.

Ad 7.

Ministerstwo nie dysponuje wiedzą w zakresie umów zawieranych przez Muzeum z osobami związanymi z Fundacją Correspondance des Arts.

Ad 8.

Ministerstwo nie ma możliwości precyzyjnie odpowiedzieć na tak zadane pytanie. W okresie od 1 stycznia 2023 r. kierownictwo Muzeum w trybie pełnienia obowiązków dyrektora sprawowały kolejno prof. Jolanta Rudzka-Habisiak (od 1 stycznia do 31 października 2023 roku) oraz Jadwiga Tryzno (od 1 listopada do 31 grudnia 2023 r.). Jadwiga Tryzno została powołana na stanowisko dyrektora Muzeum na 3-letnią kadencję (od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2026 r.).

Ad 9.

Z danych Muzeum wynika, że w okresie listopad-grudzień 2023 r. zwiększono zatrudnienie o 6 etatów do poziomu 18 etatów. W pierwszym kwartale 2024 r. zwiększono zatrudnienie o 4 etaty (do 23 etatów). W drugim kwartale zatrudnienie zmniejszyło się do poziomu 22 etatów.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie obliczone wg zasad statystyki zatrudnienia i wynagrodzeń określonych przez GUS w I półroczu 2024 roku wyniosło 6 570 zł. W grupie osób kierujących instytucją było to 17 352 zł, w grupie pracowników administracji 7 681 zł, pracowników merytorycznych 5 352 zł. W przekazanym do resortu planie finansowym na 2024 rok instytucja wykazała wzrost zatrudnienia do 30 etatów (tj. +12 względem poprzedniego roku), wraz ze wzrostem kosztów wynagrodzeń do kwoty 1 790 000 zł (w 2023 roku 1 206 000 zł). Według planu finansowego na 2024 rok Muzeum pomimo wzrostu zatrudnienia zbilansowało wynik finansowy na koniec 2024 roku na 0 zł, przy obecnym poziomie dotacji podmiotowej (2 419 000 zł).

Ad 10.

Muzeum Książki Artystycznej otrzymało dotację podmiotową pod ustawę budżetową na rok 2024 w wysokości 2 419 000 zł, w której uwzględniono jej dodatkowe zwiększenie o kwotę 237 000 zł z tytułu wzrostu funduszu wynagrodzeń osobowych (199 000 zł) wraz z pochodnymi (38 000 zł) o przyjęty średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok 2024 na poziomie 20%. Ponadto na koniec marca br. Muzeum otrzymało zwiększenie dotacji podmiotowej o kwotę 565 000 zł do wysokości 2 984 000 zł. Na 1 października 2024 roku sytuacja finansowa (wykorzystanie dotacji podmiotowej w wysokości 2 764 250 zł, co stanowi 92,64% planu na 2024 rok) wskazuje, że Muzeum nie będzie miało środków na koszty funkcjonowania w okresie listopad-grudzień.

Ad 11.

Ministerstwo nie ma możliwości precyzyjnie odpowiedzieć na tak zadane pytanie. Zgodnie z umową w sprawie utworzenia instytucji kultury – Muzeum Książki Artystycznej w Łodzi, zawartą 28 grudnia 2022 r. pomiędzy Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego a Fundacją „Correspondance des Arts”, aneksowaną 21 września 2023 r., Fundacja zobowiązała się do dokonania inwentaryzacji stanu Muzeum, a także przekazania Muzeum w drodze długoterminowej umowy depozytu lub umowy o użytkowanie (w zależności od charakteru ruchomości) zbiorów techniki, obiektów sztuki w postaci książki artystycznej, księgozbioru bibliotecznego, dotychczasowego wyposażenia ruchomego, co do których Fundacja ma prawo korzystania i rozporządzania, nie później niż do 31 grudnia 2023 r. Przekazanie zbiorów mogło następować etapami na podstawie odrębnych umów, w których uregulowane miały zostać zasady ich udostępniania Fundacji (w przypadku umów depozytu) lub zasady korzystania z nich przez Fundację (w przypadku umów o użytkowanie).

Muzeum przekazało do MKiDN informację, że do końca 2023 r. trwała współpraca z Fundacją „Correspondance des Arts” w zakresie wykonania przez nią spisu inwentaryzacyjnego oraz formalnego przekazania depozytu zbiorów, a zabiegi te zakończyły się pomyślnie w grudniu 2023 r. Depozyt objął kolekcję książek artystycznych i księgozbiór biblioteczny, a kolekcja historycznych urządzeń tradycyjnych technik drukarskich i pokrewnych stała się przedmiotem umowy współużytkowania.

Zgodnie z zapisami umowy w sprawie utworzenia instytucji kultury – Muzeum Książki Artystycznej w Łodzi, zawartej 28 grudnia 2022 r. pomiędzy Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego a Fundacją „Correspondance des Arts”, Muzeum ma zapewnić w obiektach kompleksu muzealnego położonego w Łodzi przy ul. Ks. Biskupa Wincentego Tymienieckiego 24 miejsce na siedzibę Fundacji, a zatem w budynku Muzeum może znajdować się własność Fundacji niebędąca depozytem.

Ad 12.

Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie został przekazany żaden depozyt przez Fundację „Correspondance des Arts”.

Ad 13.

Zgodnie z umową w sprawie utworzenia instytucji kultury – Muzeum Książki Artystycznej w Łodzi Muzeum zobowiązane jest zapewnić w obiektach kompleksu muzealnego położonego w Łodzi przy ul. Ks. Biskupa Wincentego Tymienieckiego 24 miejsce na siedzibę Fundacji. Warunki korzystania z tych zapewnionych pomieszczeń muzealnych oraz proporcjonalna wysokość opłat naliczanych z tytułu ich eksploatacji, w tym kosztów z użytkowania „tzw. części wspólnych” miała zostać uregulowana odrębnym porozumieniem pomiędzy Muzeum a Fundacją.

Ad 14.

Ministerstwo nie ma możliwości odpowiedzieć na tak zadane pytanie, gdyż nie monitoruje na bieżąco zasobu muzealnego instytucji nadzorowanych ani obiektów przechowywanych w ich budynkach.

Ad 15.

Ministerstwo nie ma możliwości precyzyjnie odpowiedzieć na tak zadane pytanie. Od 1 listopada do 31 grudnia 2023 r. kierownictwo Muzeum w trybie pełnienia obowiązków dyrektora sprawowała Jadwiga Tryzno. Od 1 stycznia 2024 r. p. Jadwiga Tryzno została powołana na stanowisko dyrektora Muzeum na 3-letnią kadencję (do 31 grudnia 2026 r.). Zgodnie z art. 15 ust. 5 ustawy z 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 87) organizator przed powołaniem dyrektora zawiera z nim odrębną umowę w formie pisemnej, w której strony określają warunki organizacyjno-finansowe działalności instytucji kultury oraz program jej działania. Zgodnie z umową w sprawie warunków organizacyjno-finansowych działalności Muzeum Książki Artystycznej w Łodzi oraz programu jego działania zawartą 29 grudnia 2023 r. dyrektor składa informację z realizacji programu działania instytucji na koniec każdego roku kalendarzowego trwania kadencji, nie później niż do końca stycznia roku następnego.

Ad 16.

Obecnie Ministerstwo analizuje posiadane informacje dotyczące nadzorowanej instytucji i możliwe kroki, które powinny być wobec niej podjęte. Opracowanie i wdrożenie strategii rozwoju instytucji należy do kompetencji dyrektora Muzeum. Ministerstwo nie posiada informacji, aby taka strategia została dla Muzeum opracowana. Dyrektor Muzeum przekazał natomiast do MKiDN informację o opracowaniu strategii promocji instytucji.

Ad 17.

Muzeum przekazało do MKiDN informację, że w trosce o zbiory znajdujące się w willi Henryka Grohmana został zainstalowany system zabezpieczeń w postaci monitoringu wizyjnego i instalacji czujek ruchu oraz oświetlenia zewnętrznego (III kw. 2023 r.).

Ad 18.

Jak wspomniano powyżej, analiza przyznanej dotacji podmiotowej (na 30 września br. wykorzystano 92,64% planu na 2024 rok) wskazuje na niewłaściwe gospodarowanie środkami publicznymi. Muzeum Książki Artystycznej zgłosiło problem z zapewnieniem środków do końca roku.

Ad 19.

Działania, o których mowa w pytaniu, należą do kompetencji dyrektora Muzeum, który przekazał do MKiDN informację o opracowaniu strategii promocji instytucji.

Ad 20.

16 września br. Muzeum przedstawiło plan naprawczy obejmujący redukcję zatrudnienia, z minimalnym wpływem na działalność merytoryczną.

Ad 21.

Dyrektor Muzeum odpowiada za prawidłową realizację działalności statutowej Muzeum.

Ad 22.

Fundacja „Correspondance des Arts” jest stroną umowy w sprawie utworzenia instytucji kultury – Muzeum Książki Artystycznej w Łodzi zawartej 28 grudnia 2022 r. Umowa została zawarta na okres do 31 grudnia 2032 r.

Z poważaniem

z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

PODSEKRETARZ STANU

Andrzej Wyrobiec